

Abstrakt

Předmětem diplomové práce je sebeupalování v buddhistických zemích. Autorka uvádí případy z historie i současnosti a představuje jej jako ritualizovaný vzorec předávaný od konce čtvrtého století do současnosti, jehož kontinuitu zajišťovala literární tradice i historické případy. Ukazuje, že i sebeupálení ve Vietnamu či Tibetu navazují na mnohasetletou tradici a lze v nich pozorovat stejné prvky. Autorka hledá také odpověď na otázku, kde se tato tradice v buddhismu vzala a proč získala ve srovnání s jinými formami sebeobětování takovou oblibu. Buddhisté se mohli upalovat z celé řady důvodů: od vyjádření oddanosti buddhistické nauce a Buddhovi, přes využití tohoto prostředku jako rychlé cesty k probuzení, až k formě politického protestu. Všechny však lze souhrnně chápat jako oběť třem klenotům buddhismu, tedy Buddhovi, *dharmě* a *sanze*. Aby byl obraz sebeupálení v buddhismu úplný, autorka uchopuje problematiku i z hlediska jeho etiky a zaměřuje se i na to, jak jej vnímají sami stoupenci tohoto náboženství. Ukazuje se, že se jedná o fenomén, který má mnoho podob a na který neexistuje jednotný názor ani mezi buddhisty. Ačkoli nelze na sebeupálení v buddhismu příliš aplikovat západní psychologické kategorie a definice sebevražd ani sebeobětování, morální hodnocení takového činu se se západním vnímáním shoduje v tom, že v pozitivním či negativním hodnocení se odráží skutečnost, zda je chápán jako sebevražda, nebo jako sebeobětování.

Klíčová slova

Buddhismus, sebeupalování, sebevražda, Lotosová sůtra, Vietnam, Tibet.